

OBSAH

I. Úvod.....	11
II. Situace České republiky	14
II.1 Ekonomický pilíř.....	14
II.2 Environmentální pilíř.....	20
II.3 Sociální pilíř.....	26
II.4 Výzkum a vývoj, vzdělávání	30
II.5 Evropský a mezinárodní kontext.....	32
II.6 Správa věcí veřejných.....	34
II.7 Shrnutí	36
III. Východiska a principy strategie udržitelného rozvoje.....	37
IV. Součásti strategie.....	39
IV.1 Ekonomický pilíř: posilování konkurenceschopnosti ekonomiky.....	39
IV.2 Environmentální pilíř: ochrana přírody, životního prostředí, přírodních zdrojů a krajiny, environmentální limity.....	45
IV.3 Sociální pilíř: posílení sociální soudržnosti a stability.....	49
IV.4 Výzkum a vývoj, vzdělávání.....	51
IV.5 Evropský a mezinárodní kontext.....	53
IV.6 Správa věcí veřejných.....	55
V. Financování	58
VI. Monitoring a aktualizace.....	59

ekonomického a environmentálního pilíře tak, aby jeden nebyl preferován před druhým. ČR přitom musí plnit své mezinárodní závazky k udržitelnému rozvoji z pohledu hospodářsky výhodné země tj. sdílení globální a regionální zodpovědnosti při respektování specifik a zájmů České republiky.

Strategie udržitelného rozvoje není neměnným dokumentem, je historicky podmíněna a v průběhu času se bude rozvíjet, doplňovat a měnit. Její základní role je však upozornit na existující a potenciální problémy, jež by mohly ohrozit přechod ČR k udržitelnému rozvoji, a iniciovat opatření, jak těmto hrozbám předejít nebo alespoň zmírnit jejich dopad a co nejefektivněji řešit jejich eventuelní důsledky. Je v nepřiznávem případě reakcí na nouzový stav a příznivem případě optimalizací rozvoje v daných limitech. Udržitelný rozvoj je srovnatelný s jinými systémy hodnot, jako je systém lidských práv a svobod, které nemají konečnou podobu, ale musí být vykládány a znovu specifikovány v rámci daného historického kontextu. Udržitelný rozvoj je třeba chápat jako „normativní“ myšlenku, vůli a výzvu podněcující společenský proces učení a seboorganizování. Vedle překonávání objektivních věcných disparit je třeba počítat i s tím, že uskutečňování vize bude muset překonávat také bariéry sociálně psychologických stereotypů. Tato spadají jak spotřební návyky a preference, tak přesvědčení o tom, že věda a technika zatím řešení objektivních disparit bez změny chování a postojů jednotlivců. Je přitom třeba mít na paměti, že pokud se společnost, a to v evropské i celosvětovém měřítku, nebude přizpůsobovat přirozeným environmentálním, ekonomickým a sociálním limitům, může to ohrozit stabilitu společenského systému.

Strategie by se proto měla stát konsenzuálním rámcem pro zpracování dalších materiálů koncepčního charakteru (sektorových politik či akčních programů). Měla by být důležitým východiskem pro strategické rozhodování v rámci jednotlivých resortů i pro mezesortní spolupráci a spolupráci se zájmovými skupinami.

TABLE OF CONTENTS

I. Introduction	11
II. Situation in the Czech Republic	14
II.1 Economic pillar	14
II.2 Environmental pillar	20
II.3 Social pillar	27
II.4 Research and development, education	31
II.5 European and international context	33
II.6 Good governance	36
II.7 Summary	38
III. Starting points and principles of the Strategy for Sustainable Development	39
IV. Components of the Strategy	41
IV.1 Economic pillar: strengthening the competitiveness of the economy	41
IV.2 Environmental pillar: protecting nature, the environment, natural resources and the landscape, environmental limits	47
IV.3 Social pillar: strengthening social cohesion and stability	51
IV.4 Research and development, education	53
IV.5 European and international context	55
IV.6 Good governance	57
V. Financing	60
VI. Monitoring and updating	61

conclusions of the previous Summit in Gothenburg, Sweden (June 2001), where the European Union Strategy for Sustainable Development, with an emphasis primarily on environmental issues, was adopted. The Lisbon Process thus acquired its current form, which stresses the need for development and mutual balance between the social, economic and environmental pillars so that none prevails over the others. In this context, the Czech Republic must meet its international sustainable development obligations from the position of an economically developed country, i.e. it is obliged to share global and regional responsibility while respecting the specificities and interests of the Czech Republic.

The Strategy for Sustainable Development is not an unchangeable document, it is historically conditioned, and will continue to evolve, grow and change as time passes. Its primary role is to provide timely warning of any existing or potential problems that might endanger the Czech Republic's transition to sustainable development, and to initiate measures designed to prevent such threats or at least mitigate their impact and deal as efficiently as possible with any consequences. The Strategy, in unfavourable events, provides a response to an emergency; in hospitable conditions, it ensures the optimisation of development within existing limits. Sustainable development is comparable to other systems of values, such as the system of human rights and freedoms, which do not have any definitive form either but should be interpreted and redefined within the relevant historic context. Sustainable development should be grasped as a "normative" idea, a constant challenge stimulating the social process of learning and self-organisation. Besides the surmounting of objective disparities, it should be noted that breathing life into the vision also requires the overcoming of the barriers of social and psychological stereotypes, including, inter alia, consumption patterns and preferences, and also the belief that science and technology will provide a solution to objective disparities without the need for any change in the behaviour and attitudes of individuals. It is also necessary to bear in mind that unless society, on both a European and global scale, adapts to the established environmental, economic and social limits, the stability of the social system could be threatened.